

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Undervisning i Sundhedslære.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1888 ff., Udvalgets Betænkning i Tillæg B.).

Udvalgets Indstilling sattes til Forhandling.

Ordføreren (Jensen-Knudstrup): Som ærede Medlemmer ville kunne se, har Udvalgets Arbejde ikke ført til det sædvanlige Resultat, at Forslaget vender tilbage til Tinget med eller uden Ændringer. Forslagsstillerne have maaske været Sangvinikere, naar de troede, at man lige med eet kunde naa til at indføre Sundhedslære i Landets Skoler ved et direkte Paabud. Der kan for dem være nogen Undskyldning i saa Henseende deri, at man i mange Lande trindt om i Europa er naaet saa vidt, at man har indført dette Fag i Skolen. I Skoleverdenen, ja ogsaa udenfor, er der jo en Strømning, som ikke er kommen stærkt frem hos os endnu, en Strømning, der gaar ud paa at naa til en Jævnstilling mellem den legemlige og sjælelige Dannelse og Udvikling i Skoletiden. De ældre Skoler have været ret ensidige i den Retning, have ikke lagt videre Vægt paa den fysiske Sundheds Bevarelse, paa Udviklingen af de legemlige Kræfter og Evner. Men som sagt, der gaar en Strømning gennem Kulturlandene henimod disse Interessers Jævnstilling, og denne pædagogiske Strømning har medført, at ogsaa et saadant Fag som Sundhedslæren er trængt ind i mange Landes Skoler, baade Folkeskolen og den højere Skole. Hos os have vi ikke staaet helt stille. Der er jo Skoler, hvor Faget allerede er taget op, det gældet Seminarier, og det gælder nu den højere Almenskole, og det paaskønne naturligvis Vennerne af Sagen. Forslagsstillerne paaskønne saaledes, at den højstærde Krigsminister blandt Soldaterne har indført en Undervisning i Sundhedslære, hvad der sikkert er et meget priseligt Foretagende og bør støttes med rigeligere Midler, end der nu er til Raadighed.

Men Udvalgets Flertal har ikke ment, at Tiden var kommen til, at man kunde skride til et direkte Paabud om Sundhedslærens Indførelse i Skolerne, og Forslagsstillerne respektere de Grunde, der ere anførte mod Forslaget. Man har navnlig sagt: Det er for radikalt ved Paabud at

tvinge Faget ind, lad os se Tiden an og tro, at ad Frivillighedens Vej vil denne gode Sag — det anerkende alle, at den er — vokse sig saa stor og stærk, at den af sig selv trænger ind i samtlige Undervisningsanstalter. Det er en særlig dansk Betragtning, og den har meget paa sig, den, at man ad Frivillighedens Vej undertiden naar videre end ad den mere ligefremme Tvangsvej. Jeg hører selv til dem, der nødig gaa til Tvang i Skolen, naar Talen er om Fag med aandeligt Indhold. Noget anderledes er det ganske vist med et rent neutralt Fag som dette her. Der kan et Paabud undertiden være ret forsvaret og velgørende. Man har ogsaa ment, at det vilde være upraktisk at vedtage en saadan Lov af den Grund, at de ældre Lærere ikke havde faaet nogen Uddannelse i dette Fag og derfor neppe kunde give Undervisning deri. Som sagt, Forslagsstillerne respektere disse Grunde og ere glade ved, siden vi ikke kunne faa det, vi egentlig have tilsigtet, nemlig at faa Lovforslaget vedtaget, at hele Udvalget er samlet om at indstille til Tinget at vedtage en Dagsorden, der udtrykker Ønsket om, at Faget maa brede sig og støttes og naa til samtlige Skoler efterhaanden. Dette er et væsentligt Fremskridt, der vil vække Opmærksomhed i Landet. Udvalget har ogsaa opnaaet at faa det Udvalg, der behandler Lovforslaget om Ændringer til Skoleloven, til at stille Forslag om at faa Sundhedslære optagen blandt de valgfri Fag paa Folkeskolens Fagliste. Ogsaa det vil virke tilskyndende mange Steder, men vi tro ganske vist — det tror jeg da —, at Udviklingen snart vil kræve større Skridt, at der med Tiden vil kræves mere for at modvirke og dæmme op mod de store Samfundsonder, som man i det væsentlige kan sammenfatte under de tre Benævnelser: Alkoholisme, Tuberkulose og Kønssygdomme, der hærge Slægten og foraarsage et Krafttab, der efterhaanden vil aabne alles Øjne for Nødvendigheden af at gribe til Midler derimod, saa vidt Samfundet da har dem. Da vil Skolen ogsaa faa sin bestemte Del af Opgaven. Denne Mening kan man godt have, uden at man tror, at Skolen kan overtage hele Opgavens Løsning.

Der er en Tendens i vore Dage til at kræve alt af Skolen. Baade Statsmænd, Skolemænd og Moralister af forskellig Art pege i vore Dage hen paa Skolen som Redningsmidlet, som Hjælpen mod alle Samfundsonder, men det er aabenbart en